

τα ίδια λάθη όταν η ιστορική καταγραφή τα προβάλλει ως παραδείγματα προς αποφυγή;

Θα είμεθα ασυγχώρητοι, όχι μόνο έναντι της μνήμης και των θνσιών των προγόνων μας αλλά και έναντι των επερχόμενων γενεών. Σ' εμάς λοιπόν ε-

νατόκειται ώστε με ακλόνητη πίστη και ενότητα, εκμεταλλευόμενοι τις εκάστοτε συγκυρίες, να επιτύχουμε ώστε η Ελλάδα στον ανατέλλοντα σε λίγο 21ο αιώνα, να παίξει το ρόλο που της ανήκει, τόσο στο Βαλκανικό, όσο

και στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο».

Πηγές:

Παγκόσμιος Ιστορία (Εκδόσεις Ευθυερουδάκη, 1932).

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους (Εκδοτική Αθηνών ΑΕ, 1975).

Το '21 και ο Σολωμός

Ομιλητής: Γιάννης Νικολόπουλος

Στις 23 Μαρτίου, οργανώθηκε από το Ε.Μ.Π. στην αίθουσα Τελετών στον Ζωγράφου, εκδήλωση με θέμα «Το '21 και ο Σολωμός» με ομιλητή τον Γιάννη Νικολόπουλο, ο οποίος είναι μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, του Συνδέσμου Ιστορικών Συγγραφέων και ερευνητής στο Κ.Μ.Ε., και έχει συγγράψει και εκδόσει μεταξύ άλλων και 13τομο έργο για τη ζωή και το έργο του Δ. Σολωμού.

Η εκδήλωση περιελάμβανε και έκθεση φωτογραφικού υλικού που παραχωρήθηκε από το αρχείο του κ. Νικολόπουλου. Την έκθεση επιμελήθηκαν οι υπεύθυνοι σύνταξης του ΠΥΡΦΟΡΟΥ και το διεθνές βιβλιοπωλείο «Πατασσηρίου».

Τον κ. Νικολόπουλο προσφώνησε ο Αντιπρόεδρος ΕΜΠ κ. Κ. Παναγόπουλος, κατά τη διάρκεια δε της ομιλίας, έγινε απαγγελία ποιημάτων του Δ. Σολωμού από τους σπουδαστές ΕΜΠ *Ελισσαίο Βλάχο* (1ο εξ. Τμ. Χημικών) και *Άννα Μανού* (3ο εξ. Τμ. Πολιτικών), που είναι μέλη της Θεατρικής Ομάδας του Μ.Τ. του ΕΜΠ.

Κατωτέρω παραθέτουμε συνοπτική αναφορά του συγγραφέα-ερευνητή Γιάννη Νικολόπουλου, στη ζωή και το

έργο του Εθνικού μας ποιητή Δ. Σολωμού.

«Όταν αναφερόμαστε στον εθνικό μας Ποιητή Διονύσιο Σολωμό, είναι αδύνατο και ιστορικά απαράδεχτο να μην αναφερθούμε και στην Επανάσταση του '21, που στον κοινωνικό, εθνικό, πολιτικό και πνευματικό περίγυρό της βρέθηκε και μεγαλούργησε ο Σολωμός.

Το '21 είναι η πρώτη εθνικοαπελευθερωτική-αποικοδομητική επανάσταση στα πλαίσια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, που με τον συγκεκριμένο εθνικό στόχο της έθεσε σε αμφισβήτηση την ενότητά της, με τη συγκρότηση του πρώτου εθνικού κράτους (Νεοελληνικού Κράτους) στα πλαίσια της αχανούς επικράτειάς της.

Ακόμη, η ελληνική επανάσταση εντάσσεται μέσα στα πλαίσια και την κοινωνική και ιδεολογική ατμόσφαιρα της επαναστατημένης Ευρώπης. Φυσικά μέσα στις κατά περιοχή εθνικές ιδιομορφίες της.

Ο Διονύσιος Σολωμός είναι ο κορυφαίος πνευματικός ιδεολογικός και αισθητικός εκφραστής της. Αλλά και δημιουργία της, που με το σύνολο σχεδόν του πνευματικού έργου του, και ιδιαίτερα με την εθνική επικολυρική ποίησή του, την καταξίωσε αισθητικά και την απαθανάτισε ιστορικά.

Τα βασικά εθνικά προβλήματα της Επανάστασης του 1821 και η αντίστοιχη στάση του Σολωμού απέναντι τους, είναι τα εξής:

1. Το πρόβλημα της εθνικής απελευθέρωσης και εθνικής ανεξαρτησίας, στο οποίο ο Σολωμός με το έργο του και με τη στάση του απάντησε θετικά.
2. Το Οικονομικό πρόβλημα της επανάστασης (το μοίρασμα της γης) το οποίο ο Σολωμός δεν το κατανόησε καθόλου. Η ευγενική καταγωγή του με τη συγκεκριμένη οικονομική βάση της (ο Σολωμός

ήταν κτηματίας με σημαντική περιουσία για την εποχή του) δεν μπορούσε βασικά να του επιτρέπει να πάρει μια θετική στάση.

3. Το πολιτικό πρόβλημα που εκφράζε και την επιθυμία του αγωνιζόμενου λαού για την εγκαθίδρυση δημοκρατικού πολιτεύματος. Στο πρόβλημα αυτό ο Σολωμός, παρά το γεγονός ότι δεν πήρε ξεκάθαρη θέση ανοιχτή, εντούτοις με τον φιλολαϊσμό του απόδειχνε το σεβασμό του στην εθνική αυτή επιδίωξη του αγωνιζόμενου έθνους.

4. Το πνευματικό πρόβλημα με κυρίαρχα στοιχεία του την αποδοχή και υπεράσπιση του εθνικολαϊκού πολιτισμού μας και της δημοτικής μας παράδοσης, αλλά και κυρίως της δημοτικής γλώσσας. Η θετική εθνική στάση του Σολωμού απέναντι στο τέταρτο αυτό εθνικό πρόβλημα, το πνευματικό-γλωσσικό, ανάδειξε το Σολωμό σε πνευματικό ταγό του '21.

Ο Διονύσιος Σολωμός ήταν γόνος παλιάς αριστοκρατικής οικογένειας που οι ρίζες της βρίσκονται στο Σαλέρνο της Ν. Ιταλίας, με το όνομα Βαρβολάνοι, στις αρχές ακόμα του 8ου αιώνα. Από και το 715 περίπου, μετανάστευσε ένας κλάδος της οικογένειας στη Βενετία, όπου διέπρεψε και τελικά ανέδειξε έναν Άγιο, έναν πατριάρχη και ένα δόγη. Αυτός ο Δόγης Βαρβολάνος άλλαξε το κακόηχο επίθετό του σε Σαλαμίν και χρησιμοποιήσε φυσικά και σαν οικόσημό του, το ψάρι Σολωμό. Αυτό έγινε στις αρχές του 10ου αιώνα.

Αργότερα, τον 14ο μέχρι και τον 17ο αιώνα, βρίσκουμε τους Σολωμούς στην Κρήτη, Σητεία και Ηράκλειο (Χάνδακα), όπου στάθηκαν στο πλευρό των Βενετών σε όλους τους πολέμους που είχαν εξαπολύσει οι Τούρκοι ενάντια στους Ενετούς για να καταλάβουν την

Κρήτη. Μετά την άλωση της Κρήτης οι Σολωμοί έφυγαν και πήγαν στα Εφτάνησα, και εγκαταστάθηκαν στη Ζάκυνθο.

Εκεί οι Ενετοί τους αναζητούσαν σε Κόντιδες (Ευγενείς) και τους έγραψαν στη χρυσή βίβλο του νησιού. Μετά από λίγα χρόνια, ο Νικόλας Σολωμός παντρεύτηκε δύο φορές και απόκτησε δύο παιδιά από τον πρώτο γάμο του και άλλα δύο από τον δεύτερο. Το Διονύσιο και τον μικρότερο Δημήτρη.

Οι Σολωμοί κατά καιρούς είχαν διάφορες παραλλαγές στο επίθετό τους.

Λέγονταν Σαλαμών, Σολωμόν, Σαλαμός και Σολωμός. Ο δε Διονύσιος, από την Ιταλία που βρέθηκε για σπουδές δέκα ολόκληρα χρόνια, αποκόμισε από τους Ιταλούς καθηγητές του το όνομα Σαλαμόνι και Σαλαμόνε.

Μετά το θάνατο του πατέρα του το Φλεβάρη του 1807, οι κηδεμόνες του (Κόμης Μεσσαλάς) τον έστειλαν στην Ιταλία για σπουδές (Βενετία, Κρεμόνα και Παβία). Γύρισε στη Ζάκυνθο το 1818 μετά από λαμπρές σπουδές στη νομική σχολή του Πανεπιστημίου της Παβίας, χωρίς να έχει στο νου του να διηγορήσει. Και δεν διηγορήσε γιατί από την Ιταλία είχε ήδη αφοσιωθεί στην ποίηση και μάλιστα στην ιταλική γλώσσα.

Στη Ζάκυνθο μέχρι το τέλος σχεδόν του 1822, ιδιώτευε και έγραφε ποιήματα, συνέτα και άλλα, με λυρικό και ερωτικό περιεχόμενο. Χρειάστηκε η επέμβαση του Σπ. Τριζούτη, που βρέθηκε με πολιτική-εθνική αποστολή στη Ζάκυνθο, και οι επίμονες προτροπές των φίλων του για να ξεκινήσει και να αποτολμήσει να γράψει και να υμνήσει την ελληνική επανάσταση. Ξεπερνώντας τους δισταγμούς του για τη γλώσσα, το Μάρτη του 1823, μέσα σε ένα μήνα πάνω στο λόφο του Στράνη και κάτω από τον απόηχο των κανονιοβολισμών του Μεσολογγίου, έγραψε τον «Ύμνο εις την Ελευθερία». Με τον οποίο ο Σολωμός δεν εξημνούσε μονάχα την ελευθερία του λαού της Ελλάδας, αλλά όλων των σκλαβωμένων λαών της Ευρώπης, και όχι μονάχα αυτής, μετουσιώνοντας έτσι την ελληνική ελευθερία σε πανανθρώπινη.

Η μεγάλη εθνική-πνευματική προσφορά του Σολωμού είναι πολυδιάστατη. Τα βασικά συστατικά μέρη της είναι τα εξής:

- 1 - Η γεμάτη αξιοπρέπεια, εθνικό και ηθικό παράδειγμα προσωπικής ζωής του.
- 2 - Η υψίστη εθνικής σημασίας αντίληψή του για το εθνικό ΧΡΕΟΣ.
- 3 - Το πνευματικό εθνικό έργο του.

4 - Η Επτανησιακή -Σολωμική Σχολή που εκφράζει τις δικές του εθνικές και αισθητικές αντιλήψεις και πνευματικές αξίες κοντά δύο αιώνες τώρα.

5 - Οι εθνικές υποθήκες του, πολύ μεγάλης εθνικής και πνευματικής αξίας, ιδιαίτερα για σήμερα που βάλλεται πανταχόθεν η εθνική και πολιτιστική μας ταυτότητα από όλα τα σκύβαλα του ενόφρετων υποπολιτισμών, που στοχεύουν όχι μονάχα στην αλλοτρίωση αλλά και στην άλωση αυτής της φρυσιογνωμίας μας.

6 - Ο Εθνισμός του, ο εθνικός αυτός πατριωτισμός του, σε συνδυασμό με τον απαράμιλλο διεθνισμό του, απαλ-

λαγμένο από κάθε ίχνος εθνικισμού, σωβινισμού και μεγαλοϊδεατισμού. Εθνικά στοιχεία που κορυφώνουν σήμερα τη μεγάλη εθνική αξία του Σολωμού και του έργου του.

Εκτός από αυτές τις κορυφαίες εθνικές υποθήκες του Σολωμού, πρέπει να επισημάνουμε και μερικές άλλες εξ ίσου σημαντικές, πνευματικές και εθνικά.

Αυτές είναι οι εξής:

- Το εθνικό παράδειγμά του να δώσει το παρόν στο μεγάλο αγώνα του λαού.
- Την αφοσίωσή του στην πανανθρώπινη λευτεριά των λαών της Ευρώπης.
- Την αγάπη του στο λαό και την Ελλάδα.
- Την αφοσίωσή του στην ουσία της Εθνικής Αλήθειας, να θεωρεί εθνικό ότι είναι αληθινό.
- Την αφοσίωσή του στην εθνική ενότητα.
- Το ιερό μίσος του στους προδότες του λαού και του έθνους.
- Την εθνική αντίληψή του για την υπέρτατη θυσία.

- Την προσήλωσή του στην ιστορική ανάγκη για την πολιτιστική και πνευματική αναγέννηση του λαού.
- Το πάθος του για την επιστημονική και ιστορική αλήθεια.
- Την αγάπη του στον άνθρωπο και την Ειρήνη.
- Την αφοσίωσή του στη δημοτική γλώσσα.
- Την πίστη του στην εθνική αξία της αντίληψης για τη στρατευμένη τέχνη.
- Την αφοσίωσή του στην εντιμότητα και τη σπληνέυση της κοινωνικής και πολιτικής διαφθοράς.
- Την περιφρόνηση και το μίσος του προς τον Σοφολογιοτατισμό.
- Την απεριόριστη εκτίμησή του προς τις γυναίκες του αγώνα, και την περιφρόνησή του προς τις τουρκολάτρες αρχόντισσες.
- Τον αντιξενισμό του.

Όλες αυτές οι εθνικές υποθήκες του Σολωμού εκφράζονται μέσα από το ποιητικό και πεζό έργο του και μέσα από τα αποφθέγματά του.

Μια άλλη βαθυστόχαστη πλευρά του έργου του Σολωμού είναι οι φιλοσοφικοί στοχασμοί του που βρίσκονται διάχυτοι στο έργο του σαν στίχοι, είτε σαν συμπυκνωμένα αποφθέγματά του, που θα μπορούσαμε, σε ό,τι αφορά το φιλοσοφικό μέρος τους, να τα προσδιορίσουμε ως εξής:

Αρχικά ο φιλοσοφικός στοχασμός του Σολωμού, η Γνωσιολογία, η Ηθική, η Αισθητική, η Κοσμογονία του αλλά και οι Θεοκρατικές του αντιλήψεις, εκφράζαν κυρίως το φιλοσοφικό στοχασμό του Γαλλικού Διαφωτισμού (Μηχανιστικό Υλισμό) και της ιταλικής έκφρασής τους του Ιταλικού καρμποναρισμού. Τελικά όμως μετά το 1838, όταν κυριαρχήσαν οι συνέπειες από τις γνωστές δίκες με τον Γιάννη Λιονταράκη, ο Σολωμός άρχισε να ενστερνίζεται τις φιλοσοφικές και αισθητικές ιδέες του Γερμανικού Ιδεαλισμού, της Κλασικής Γερμανικής Φιλοσοφίας (Κάντ, Φίχτε, Σέλλινγκ, Χέγκελ και ίσως Φόϋερμπαχ), καθώς και των εκπροσώπων του Αγγλικού Ιδεαλισμού - Αγνωστικισμού (Μπέκκελϋ-Χιούμ). Η φιλοσοφία του Χέγκελ είναι αυτή, που με την απόλυτη ιδέα του Χέγκελ διαπότισε το ποιητικό έργο του Σολωμού την τελευταία κυρίως δεκαετία της ζωής του. Ενώ η αισθητική του Σίλλερ τον ώθησε προς την εγκατάλειψη των θεωρητικών αντιλήψεών του για το μεγάλο αισθητικό πρόβλημα της εποχής του, της σχέσης δηλαδή νόησης και αισθημάτων. Ποιητικές συνθέσεις όπως «Η Ελληνίδα μητέρα» και «Η Γυναίκα με το πέπλο», αποτελούν αποδεικτικά

στοιχεία της φιλοσοφικής και αισθητικής αυτής στροφής του Σολωμού προς το πνευματικό απόλυτο και τις παράλληλες αισθητικές αντιλήψεις του Γερμανικού Ιδεαλισμού του 19ου αιώνα.

Τελικά, ποιά είναι η αξία του συνόλου του έργου και της στάσης του Διονύσιου Σολωμού, που σήμερα θα μπορούσαν και έπρεπε να έχουν παιδευτικό χαρακτήρα, ιδιαίτερα για την εθνική και πνευματική διαπαιδαγώγηση της Νέας Γενιάς της πατρίδας μας;

Στο μέγα αυτό ερώτημα, μια είναι η απάντηση.

Είναι ακριβώς η εθνική στάση του, δηλαδή η εκπλήρωση του ΧΡΕΟΥΣ προς την πατρίδα, το λαό και το έθνος, στην πιο κρίσιμη καμπή της ιστορίας τους. Γεγονός που αποτελεί σήμερα ιδιαίτερα, ύψιστο εθνικό και πνευματικό παράδειγμα για όλους τους πνευματικούς ανθρώπους της πατρίδας μας. Και είναι ακριβώς αυτό το εθνικό περιεχόμενο του έργου του, με κυρίαρχα συστατικά στοιχεία του τον εθνικό πατριωτισμό του και τον πανανθρωπισμό-διεθνισμό του. Ιδέες οι οποίες τον οδήγησαν στο πανανθρώπινο αξίωμά του ότι «Το Έθνος πρέπει να μάθει να θεωρεί εθνικό ό,τι είναι αληθινό». Και ακόμη να κλείνουμε μέσα

στην ψυχή μας την Ελλάδα -ώ ALIRA COSA- και τότε θα νοιώθουμε κάθε είδους μεγαλείο.

Τέλος, οι εθνικές υποθήκες του Σολωμού, έτσι όπως συνοπτικά τις αναφέραμε πιο πάνω, μαζί με τον πατριωτισμό και διεθνισμό του, αποτελούν το σύνολο σχεδόν των εθνικών και πνευματικών αξιών της μεγάλης προσφοράς του, που σήμερα αποτελούν ισχυρή θωράκιση ενάντια στις επιθέσεις που γίνονται από τους ξένους υποπολιτισμούς, με τις οποίες επιδιώκουν την αλλοτρώωση και την άλωση της εθνικής φυσιογνωμίας μας και της πολιτιστικής μας ταυτότητας.

Ύμνος και Θρήνος της Πόλης

Πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαΐου στην αίθουσα Τελετών του ΕΜΠ (Πατησίων), εκδήλωση με θέμα «Ύμνος και Θρήνος της Πόλης», που οργάνωσαν το Ε.Μ.Πολυτεχνείο και η Ενωτική Πορεία Συγγραφέων, για τα 540 χρόνια από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης.

Η εκδήλωση έγινε σε συνεργασία με το Βυζαντινό Μουσικό Κέντρο του Δήμου Μουσάτων και το Σύνδεσμο Προστασίας Ελληνικής Παράδοσης..

Το πρόγραμμα περιελάμβανε εισηγήσεις από τους κ.κ. Περικλή Ροδάκη (ιστορικό), Γιώργο Μουστάκη (θεολόγο, κοινωνιολόγο), Μιχάλη Ρούσσο

(καθηγητή της φιλοσοφίας), Σηφ. Κασσιάν (ειδ. ερευνητή).

Συντονιστής ήταν ο συγγραφέας και Πρόεδρος της Ενωτικής Πορείας Συγγραφέων κ. Μάκης Αποστολάτος.

Ποιήματα απήγγειλαν οι ποιητές και ηθοποιοί Κική Κοκκινιά και Ηλίας Τσέχος ενώ η χορωδία του πρωτοψάλτη Ηλία Τούμπα έψαλλε ύμνους.

Διοίκηση

Σεμινάρια Πληροφορικής

Η διοίκηση του ΕΜΠ, κάνοντας πράξη την επιθυμία της για επιμόρφωση του Διοικητικού Προσωπικού και των μελών ΕΔΤΠ σε θέματα Πληροφορικής, ικανοποιώντας παράλληλα σχετικό αίτημα των συλλόγων Διοικητικού Προσωπικού και ΕΔΤΠ, ζήτησε και επέτυχε τη διεξαγωγή στις εγκα-

ταστάσεις του ΕΜΠ, επιμορφωτικών σεμιναρίων Πληροφορικής από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης, αποκλειστικά για τους υπαλλήλους του Ιδρύματος.

Η εισήγηση των μαθημάτων γίνεται από επιλεγμένους καθηγητές του ΕΚΔΔ, και στο τέλος κάθε σεμιναρίου το

ΕΚΔΔ θα παρέχει στους σπουδαστές τίτλο επιτυχούς παρακολούθησης του σχετικού κύκλου μαθημάτων.

Κάθε σεμινάριο έχει διάρκεια 100 ωρών, και η διδασκαλία γίνεται σε γκρουπ των 15 ατόμων.

Τα θέματα των σεμιναρίων, μεταξύ των οποίων μπορούν να επιλέξουν οι ενδιαφερόμενοι, είναι:

- Windows (1)-Word
- Windows (2)-Excel
- DOS-Dbase IV

Ο συντονισμός του όλου προγράμματος, η επεξεργασία των αιτήσεων συμμετοχής και η κατανομή των υποψηφίων στα σεμινάρια, έχει ανατεθεί από την Πρυτανεία στον υπάλληλο του Γραφ. Προσωπικού κ. Φ. Βορτελίνο (τηλ. 7728 057), στον οποίο μπορούν να απευθύνονται οι ενδιαφερόμενοι.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι υπάλληλοι, μπορούν να ζητήσουν να λάβουν μέρος και στα τρία προσφερόμενα σεμινάρια, αν το επιθυμούν.